

СТРАЙКОВИЙ РУХ В ЗАХ. УКРАЇНІ.

(Подано за старокравею пресою.)

Росте наступ капіталу на робітничі маси, збільшується висок, а рівночасно зростає й боротьба робітників проти гнету й висиску. Робітничі страйки на Західній Україні останніми часами стають все частішими. Між иншим, вже три тижні страйкують у місті Бересті на Поліссі робітники всіх трьох тартаків. Перший тиждень страйкова акція була під впливом місцевих депесівців, але коли страйкарі побачили, що депесівці провадять зрадницьку політику, вони скликали збори, запламували зрадницькі заходи ППС і уповноважили керувати боротьбою представників із ППС-лівих. Страйкарі вимагають збільшення заробітної плати на 25 процент, відпусток та 8-миgodинного робочого дня.

Робітничий страйк у Бориславських копалинях востаннє тривав шість тижнів і закінчився частковою перемогою страйкарів. Заробітну платню збільшено на 12%.

В лісах капіталіста Етінгера, у підприємстві Мерц і Вайсблат застрайкувало 400 лісових робітників із сіл Верхрата, Монастир та інші. Страйкарі вимагають збільшення заробітної

платні і забезпечення від нещасних випадків. Підприємці погоджуються вже задоволити вимоги на 50%, але робітники вимагають задоволити їх на 100% і страйкують далі.

Будівельні робітники міста Львова розпочали боротьбу з лівиським магістратом, який висискує їх до краю.

Починає відживати страйковий рух і на селі. У панських економіях висискує сільсько-господарських робітників набрав нечувані розміри. Незаможники, що жили на панських економіях перед війною за 9-ий сніп, після 1919 р. жнуть за 15—17 сніп, а часто-густо й за 19-ий. Заборона сезонної еміграції з Зах. України на роботи до Німеччини створила дуже корисні умови для західно-українських поміщиків. Але терпів сільсько-господарських робітників увірвався й вони починають боротьбу.

Готуються страйки і в панських маєтках. Так саме й лісові робітники не бачать іншого способу покращити умови своєї праці, як тільки через страйк. Весни страйки на селі вибухли спорадично. Підчас жив треба чекати, вони наберуть масового характеру.

МІЖНАРОДНИЙ РОБІТНИЧИЙ РУХ.

МАСОВІ АРЕШТИ В БУДАПЕШТІ.

Центральний орган угорської соціал-демократичної партії "Непсава" повідомляє, що в Будапешті протягом двох днів відбулися масові арешти. Газета твердить, що арешти, ніби-то, винини на підставі матеріалів, захоплених у Бея Куна. За повідомленням газети, у Будапешті заарештовано 22 чоловіки і 8 жінок. Поліція покищо зберігає в секреті прізвища заарештованих.

Вечірня газета "Наес Вінер Абендблат" заявляє, що начальник угорської політичної поліції Швайніцер, прибувши до Відня після арешту Бея Куна, мав можливість ознайомитись з документами, захопленими в Бея Куна. З цих документів Швайніцер ніби достав багато даних про нелегальні організації компартії в Угорщині.

БОРЬБА ПРОТИ ЧЕРВОНИХ ФРОНТОВИКІВ.

Заступник начальника поліції в Опельні (в Шлезі) заборонив окружний огляд місцевої організації червоного союзу фронтоників, що його призначено на 1. липня. Збір місцевої філії фашистської організації "Сталевий Шолом" опельська поліція дозволила.

Гданська поліція заборонила носити форму червоних фронтоників підчас демонстрації та зборів на вісьмюмові повітрі. У відповідь на заборону в

Гданську відбулася масова демонстрація протесту робітників. Комуністичні депутати гданського парламенту демонстративно прийшли на засідання парламенту в уніформі фронтоників.

Швайцарська пролетарська організація "Робітнича Самооборона" запросила на організування у Шафгаузені "червоний день" представників німецьких фронтоників. Швайцарський уряд відмовився дати візи червоним фронтоникам. Підчас демонстрації в Шафгаузені між членами "Робітничої Самооборони" і поліцією сталася сутичка.

МІТІНГИ ПРОТЕСТУ ПРОТИ ОБСТРУКЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЖОВТИХ.

Боротьба між реформістськими лідерами майнерської трейд-юнії Шотландії й комуністами, що дістали більшість голосів на останніх виборах, досягла кульмінаційної точки в ланкаширській трейд-юнії. На одному з останніх засідань виконкому ланкаширської юнії реформістська більшість, що не складала своїх повноважень, зажадала від комуністів голови юнії, резигнації. Комуніст сказав, що він, як вибраний на голову голосами членів юнії, складе з себе повноваження тільки на вимогу членів.

В багатьох копалинях майнерів на численних мітингах протестують проти поведінки реформістів.

ЧЛЕНІВ ПАЛІСЬКОЇ КОМПАРТІЇ ЗАСУДИЛИ НА 137 РОКІВ УВ'ЯЗНЕННЯ.

Особливий трибунал ухвалив 22. червня такий вирок у справі римської організації італійської комуністичної партії. Обвинуваченим інкримінувалося відновлення римської організації після заборони компартії.

Кодре засуджено на 21½ років тюрми, Корсано, Говенті, Сільвано, Турки і Франческо Рафеллі — на 21 рік кожного. Моретті й Клементі — на 9 років кожного. Фаскеті — на 6 років і 2 міс. Декаролі, Еквітані, Челлі й Морі — на 2 роки кожного.

РЕДАКТОР ОРГАНУ ГІРНИКІВ ПРИЄДНАВ ДО ЛІВОГО КРИЛА.

Редактор офіційного органу англійської федерації гірників "Майнер" — Потер відмовився виставити свою кандидатуру у виборчій округі Спаркдрок (в Бірмінгемі); левою кандидатурою офіційно підтримує Партія Праці. Потер — видатний член Незалежної Партії Праці — приєднався до лівого крила партії в боротьбі проти скандальних вчинків лідерів правого крила бірмінгемської організації Партії Праці і виступив з рядом сильних викриваючих статей у лівому робітничому органі "Сондей Воркер".

БРАТЕРСЬКИЙ ДОГОВІР МІЖ ХЕМІКАМИ.

Як повідомляють із Осло, центральний комітет норвезького профсоюзу хеміків одногласно ухвалив розпочати переговори з радянським профсоюзом хеміків про укладення братерського договору.

ЗА ОБ'ЄДНАННЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІВ.

На з'їзді трейд-юній шкрянків у Дрездені статутна комісія ухвалила запропонувати з'їздові боротися за об'єднання Амстердамського Інтернаціоналу з Червоним Профінтерном.

ФРИЗЕРИ РАДЯТЬ.

В неділю, 24. червня відбувся у Львові великий зїзд фрізерів з цілої Східної Галичини. Фрізери радили над поліпшенням своєї долі. Домогалися, щоб їм вільно було працювати в неділі і свята, привернення їм всіх ремісничих прав і відмісання деяких податків.

НЕБЕЗПЕЧНА ВИСТАВА.

Львівське товариство опіки над молоддю виготовило літочисну виставу "Свято весни". Але влада виставу що заборонила. Виявилось, що весна, навіть на сцені, небезпечна для польської держави. І справді, досить того, що Польща мусить терпіти весну в природі, бо-ж заборонити її польська влада не в силі, а тут ще пруться з весною на сцену.

МІСТЕЦТВО, ЯК ЗАСІБ ДИПЛОМАТІЇ.

У найновішому паризькому театрі Елісейських полів, збудованому в помпейському стилі, прикрашеному вже класичними скульптурами Бурделя, обкладеному в середині та зверху дорогим мармуром, — цей час ідує вистава "моцартовського циклу". Артистична демонстрація, зв'язана з ім'ям великого музиканта, є не тільки одним з проявів прагнення до франко-німецького зближення, а й певний засіб про збільшення ваги Парижу, як міжнародного центру.

Трудно точно сказати, оскільки корисне для французьких крамарів, готельєрів і промисловців те, що столиця Франції віддавна набрала ваги міжнародного розумового та артистичного осередку, а заразом побільшено це ще, як ніколи раніше. Відомо лише, після статистичних обрахунків, що самі тільки американські відвідувачі останніми часами щороку залишають у Франції від сім до вісім мільярдів франків, себ-то більше, ніж французька республіка мусить платити відсотків Злучених Державам за свій велитенський довг.

"Моцартовський цикл" складається з трьох серій — по п'ять моцартовських опер у кожній. Справу поставлено широко: організаційний комітет має на чолі найвідоміших європейських політиків і почасти інтелектуальних діячів, представників капіталу, під почесним головуванням президента республіки. Найвидатніші артисти — Французи, Німці, Італійці, Іспанці, Росіяни — виступають у головних ролях під зверхнім керівництвом капелмайстра Бруно Вольтера з берлінської державної опери.

Упорядники хочуть поглибити це "містечко Локкарно", перевищити його до Женеви й може організувати там якийсь офіційне бюро при Лізі Націй. Це мало-б бути щось на зразок "Інтернаціонального інституту інтелектуальної співпраці", або якогось іншого її недоноска.

Цей інтернаціоналізм, як і всі локкарно-женевські витвори, має цілком специфічний характер. Артистично-міжнародні демонстрації влаштовано для тих вибранців, що для них і без того слово батьківщина є тотожне поняттям концентрованого капіталу. Лише мільонери, і то навіть мультимільонери, можуть собі дозволити відвідувати оперу моцартовського циклу в чудово-незрівняному виконанні. Найдешевше місце на "курнику" (гальорка) коштує 200 франків, а місця в партері й в ложках ціною доходять до 8,000 франків кожне; це сума, рівна пересічному зарібок чорнороба за рік. Що правда, це ціна абонементу на серію з п'яти вистав, а на окремі вистави квитків принципово не видавали. Проте вже задовго до початку циклу місця були розібрані.

Могутні транс-океанські й суходольні транспортні компанії забрали більшість абонементів для своїх клієнтів із Злучених Держав, Чілі, Перу і взагалі всіх королівсько-гуанових Америк, Англії та ріжних країн світу. Чимала частина слухачів моцартовських опер спеціально прибула з того боку Атлантики.

Отже, це ті, хто й так стоїть по-за межами народів та держав як члени тісної сім'ї міжнародного концентрованого приватно-власницького капіталу. Вони все мають, все бачили, все чули — і не на вишньому рівні артистичних почуттів розраховували розпорядчики.

За лаштунками чудової артистичної демонстрації не одну справу спільного інтернаціонально-капіталістичного фронту розв'язують самі владарі без участі підлеглих їм і не завжди зручних жєневських байдунів. Але найвидатніші політики — Бріан, Штреземан то-що — входять в організаційний комітет, як про це вже згадувано. Це є показчик того, які саме артисти сидять за лаштунками моцартовських опер у театрі Елісейських полів.

Про професійних співиць, убрання, декорації, хорі та оркестри нема чого писати. З слів усіх знавців та критиків — вони являють собою найвищий зразок оперово-театрального досягнення.

Л. Ісаєвич.

РЕАЛЬНИЙ ПЛАН РОЗБРОЄННЯ.

Людв. Джордж запропонував здійснити розбурення за допомогою об'єднаних дій християнських церков.

Старий хитрець Розправив вуса.
— Відай кінець!
— Мир бути мусить!
Так всім скажу я.
— Глорі — аллілуйя!

"Усі сміються з Ліги Націй. Всі революції так боються..."
Лойд Джордж віщує:
— Глорі — аллілуйя!

"О, попе, дяку, Мітрополіте, Тобі — подяка! Проти війни ти... Дай мир культурі."
— Глорі — аллілуйя!
— "Святий прелате, співай літанії!"
Готуй гармати, Стара Британіє, Багнеті й кулі."
— Глорі — аллілуйя!"

Львівський військовий суд засудив отамана польського війська Ф. Б. за записування трох нелітних дівчаток усього на вісім тижнів тюрми. Прокуратор і підсудний зголосили жадалення неважності.

НАУКОВІ РОБІТНИКИ КИЇВА ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ВИСТУПУ ЛЕВИЦЬКОГО.

Геть тих, хто на перешкоді розвитку Рад. України.

Бюро секції наукових робітників, спільно з активом наукових робітників Києва, приєднали свій голос до протесту української інтелігенції проти останнього виступу представника УНДО Дмитра Левицького в польському союмі й заклику останнього, ніби від імені українського народу, утворити Україну під протекторатом Польщі.

Радянська Україна, — говорить між иншим у резолюції наукових робітників, — здобула незалежність за допомогою радладі, і тільки радладя є

вірна й безперечна гарантія цієї самостійності. Тільки за радладі трудящі України здійснили свої соціальні та національні прагнення, тільки радладя дала можливість високо піднести науковий, культурний та господарчий розвиток України.

— Ми заявляємо, що всі зазіхання на дальній розвиток Радянської України в спілці з иншими радянськими республіками дстануть гідну відсіч від трудящих Радянської України.

Геть тих, що стоять на перешкоді розвитку Радянської України.

Наукові робітники Києва закликають трудящих Західної України бути напоготові захищати Радянську Україну від польського імперіалізму та його українських зарроданців.

ПРИХОДІТЬ ДИВИТИСЯ НА ФІЛЬМУ "ТАРАС ШЕВЧЕНКО"!

В БРЕНДОН, МАН. — Фільма буде показана в бувшій Публічній Школі на семій вулиці Норт: в понеділок, 23. липня перша частина, а у вівторок, 24. липня друга частина. Ціни тикетів: для дорослих 35 ц., а для дітей 10 ц. Початок точно в годині 8.15 вечером.

В ПОРТЕДЖ ЛА ПРЕМІР, МАН. — Фільма буде показана в Українським Робітничим Домі: в середу, 25. липня перша частина, а в четвер, 26. липня друга частина. Ціни тикетів: для дорослих 35 ц., а для дітей 10 ц. Початок в годині 8.15 вечером.

ВІННІПЕГ, МАН. — Фільма буде показана в Українським Робітничим Домі: в п'ятницю, 27. липня обі частини і в суботу, 28. липня обі частини. Ціни тикетів: для дорослих 50 ц., а для дітей 25 ц. Початок точно в годині 8. вечером.

У ВЕСТ СЕЛКІРК, МАН. — Фільма буде показана в Роял Театрі при головній вулиці в понеділок, 30. липня. Ціни тикетів: для дорослих 75 ц., а для дітей 25 ц. Початок точно в годині 7. вечером.

В ІСТ КИЛДОНАН, МАН. — Фільма буде показана в Укр. Роб. Домі в середу, 1. серпня. Ціни тикетів: для дорослих 50 ц., а для дітей 25 ц. Початок точно в годині 7. вечером.

В ТРАНСКОНА, МАН. — Фільма буде показана в Укр. Роб. Домі в четвер, 2. серпня. Ціни тикетів: для дорослих 50 ц., а для дітей 25 ц. Початок точно в годині 7. вечером.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО!

ЗАМОВЛЯЙТЕ НАЙНОВІШІ КНИЖКИ!

Щойно вийшла з друку накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства дуже цікава книжка Ол. Дорошківича п. н.

ІВАН ФРАНКО

ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ І ТВОРЧОСТІ

Одна з найкращих книжок про І. Франка, добре надається для ознайомлення з творчістю й діяльністю великого українського письменника. Добра для гуртових читань в організації.

Ціна примірника 25 центів. Для гуртових замовлень велика знижка. Всі кольортери наших організацій повинні мати цю книжку.

Отримано обмежену кількість гарної й повчальної та прекрасно ілюстрованої книжки п. н.

СВІТ, ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО.

Формат книжки такий, що дає змогу кожному робітничому взяти її з собою куди-б він не йшов чи їхав до роботи. Книжка популярна й надається для гуртового читання.

ЦІНА БРОШУРОВАНОЇ 25 ц.
ЦІНА В ПОЛІТЯННИХ ОПРАВІ 35 ц.

Опусту на цій книжці не дається. Коли хочете її мати — замовляйте вчасно, бо отримано обмежену кількість примірників.

Замовлення разом з грішми засилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.

ДЖЕК ЛОНДОН.

ШЛЯХОМ ПОЛЯРНОГО СОНЦЯ.

(Продовження.)

Човен іде дуже швидко. І кожне хоче пластично човном. Кожне каже: "Чарлі, двіста доларів — візьміть мене в човен!" "Чарлі, триста доларів!" "Чарлі — чотириста доларів!" Я кажу: "ні", лиш в-одно кажу "ні"! Я — лисношоша. Рано я прибуваю до озера Ліндерман. Я плаю цілу ніч і дуже втомився. Готую сніданок, ім, тоді сплю на березі годин з три. Пробудюся. Десята година. Гле-сніг. Вітер, сильний вітер і якраз холодий. А на снігу коло мене сидить жінка. Вона — біла жінка, молода, дуже гарна, може їй років з двадцять, може двадцять п'ять. Вона дивиться на мене. А я на неї. Вона тязько втомлена. Але вона не з тих, танцюристих. Я це дуже добре бачу. Вона господиня, і дуже втомлена.

"Ви — Сітка Чарлі", каже вона.

Я підхоплююсь і згортаю ковдри, щоб вони не намокли від снігу.

"Мені треба до Давсону", каже вона. "Я поїду вашим човном — скільки?"

Я не хочу нікого у свій човен. Але мені не хочеться казати "ні". Отже я кажу: "тисяча доларів". Кажу це так собі, аби жінка не могла їхати зо мною, — це краще ніж відмовляти. Вона дивиться на мене суворо, тоді

каже: "Коли ви виїдете?" Кажу, що негайно. Тоді вона каже: гаразд, вона дасть мені тисячу доларів.

Ну, що ти скажеш? Не хочу, щоб жінка їхала, та як я вже подав слово, то за тисячу доларів вона може їхати. Дивно мені стало. Може вона жартує. Кажу я: "покажіть мені лишень тисячу доларів". І ця жінка, молода і така в дорозі самотня, тут таки на снігу, вона виймає тисячу доларів і кладе їх мені в руки. Я дивлюся на гроші, дивлюся на неї. Що-ж тут скажеш? Я кажу: ні, мій човен занадто малий. В йому нема місця за-для вантажу. А вона сміється. Кажу: "я велика мандрівниця. Оце весь мій багаж". Вона штовхає маленький пакунок на снігу. Це дві шкурки, ушиті в полотно, а в середині трохи жіночого убрання. Підважив на руці пакунок: в йому фунтів може з тридцять п'ять. Що-ж тут скажеш? Вона його бере від мене і каже: "Гайда, рушаймо!" Кладе пакунок в човен. Ну, що його казати? Я беру свої ковдри в човен і ми відпливаємо.

Оце за таких обставин побачив я цю жінку вперше. Вітер був холодий. Я наставив малого паруса. Човен плыв дуже швидко. Він летів як птах по високих хвилях. Жінка здорово налякалася.

"Нащо вам їхати до Клондайку, коли ви так боїтесь?" спитався я. Вона до мене засміялася, виразно засміялася, та боялась все-ж таки дуже. Крім того, була тязько втомлена. Я правував човном проз бистринь до озера

Бенет. Вода дуже розходилася й жінка з переляку скрикувала. Ми плавли униз до озера Бенет. Сніг, лід, вітер як буря. Жінка надто втомилася й заснула.

Тієї ночі ми розташувались коло Вітряної Коси. Жінка сіла біля огнища й повечеряла. Я дивився на неї. Вона була гарна. Розчісувала коси. Коси великі, каштанові й одблискували часом золотом, проти вогню, коли вона повертала голову, і йшло від їх мов золоте сяйво. Очі були великі й темні, часом тепло світилися, наче свічка за занавіскою, часом дивилися так суворо та яскраво, наче морозне сонце грало на крижаних уламках. Коли вона усміхалась — ну, що тут скажеш? — коли вона усміхалась, я знаю, що білий чоловік любив її цілувати, саме тоді, як вона всміхалась. Вона ніколи не робила тязької роботи. Руки в неї були тендітні, як у дитини. І сама вона все наче дитина. Вона не була худа, лиш округла, як дитина, її руки, ноги, м'язи, все було тендітне й округле мов дитиня. А стан був у неї тонкий, і коли вона задивлялась, коли ходила чи повертала голову або руку, це було — цього не скажеш — але було любо на неї дивитись. Здавалось, що вона збудована, сказати би, за лініями чепурного човника, — саме так. І коли вона рухалась, то це так само скидалось на рух гарного човна, що, линув тихою водою, або пірнув у білій, бистрий та лютій хвилі. Дуже гарно було дивитись на це.

Чого вона їхала до Клондайку, сама самі-

сінська, з такою силою грошей? Я не знаю. Другого дня я спитав її. Сміється. Кажу: "Сітка Чарлі, це не ваша справа, я дала вам тисячу доларів — приставте мене до Давсону. Оце й є ваша справа".

На другий день по цьому, я спитався про її прізвище. Знов сміється, а тоді каже: "Мері Джонс, так мене зовуть".

Я не знав її прізвища, але завжди знав, що Мері Джонс — це не її прізвище. На човні дуже холодно і через холод часом їй тоскно. А часом їй веселіше і вона співає. Голос її наче срібний дзвінок і мені так гарно було немов у церкві. Місці святого Хреста. І коли вона співала, мені прибувало снаги і я вєслував як сатана. Тоді вона сміялася і казала:

"Як ви гадаєте, чи ми прибудемо до Давсону перше ніж все замерзне, Чарлі?"

Іноді вона сиділа в човні, замислившись про щось далеке, з очима байдужими, наче порожніми. Вона не бачила ні Сітки Чарлі, ні криги, ні снігу. Вона линула думкою десь далеко. Ніколи, як вона загадувалась про це далеке, на неї недобре було дивитись. Лице тоді в неї робилось лихе, таке як в людини, що хоче вбити другу людину.

Останній день перед Давсоном був дуже поганий. Крижана вода була по-під усім березом, а в воді льодове сало. Я не міг верслувати.

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Попирийте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів.

Поодинокое число 5 ц. Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!